

Korteperän (Haapajärvi) tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen kuulemisessa saadut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomaisena toimiva Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus lähetti lausuntopyynnöt seuraaville tahoille YVA-selostuksen kuulemisvaiheessa:

Autiorannan-Oksavan kyläyhdistys ry,
Birdlife Keski-Pohjanmaa ry
Cinia Group Oy,
Digita Oy
DNA Oy
Edzcom Oy
Elenia Verkko Oyj
Elisa Oyj
Energiavirasto
Finavia Oyj
Fingrid Oyj
Fintraffic Lennonvarmistus Oy
Haapajärven 4H-yhdistys
Haapajärven Ampumaseura HaaAs
Haapajärven Eläkeläiset ry
Haapajärven Eräpartio ry
Haapajärven Eräveikot ry
Haapajärven kaupunki
Haapajärven Lämpö Oy
Haapajärven-Reisjärven riistanhoitoyhdistys
Haapajärvi-seura ry
Haapajärven Vesi Oy
Haapajärven Ylipään Metsästysseura ry
Haapajärven Yrittäjät
Haapajärven Yrityspalvelut Oy
Hätäkeskuslaitos
Ilmatieteen laitos
Karjalahdenrannan kyläyhdistys ry
Kopolan Kyläyhdistys ry
Kumisevan kyläyhdistys ry
Kuonan Metsästysseura ry
Kuona-Välöjan kyläyhdistys ry

POHJOIS-POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

0295 038 000

www.ely-keskus.fi

Y-tunnus 2296962-1

Kirjaamo

PL 86, 90101 Oulu

kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

9.5.2025

Kuusaa-Jokelan kyläyhdistys Jokuset ry
Kuusaa-Jokelan metsästysseura ry
Kärsämäen kunta
Kärsämäen riistanhoitoyhdistys
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Luonnonvarakeskus Luke
Maaselän Latu ry
Metsähallitus
Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Kala
MTK-Haapajärvi
MTK Pohjois-Suomi
Nevaniemen metsätien tiekunta
Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry
Oksavan metsästysseura ry
Parkkilan Kyläyhdistys ry
Pohjois-Pohjanmaan kylät ry
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry
Pohjois-Pohjanmaan museo
Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
Pohjois-Suomenselän luonnonsuojeluyhdistys ry
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto AVI
Pro Agria Oulu
Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen 3. logistiikkarykmentti
Pyhäjärven kaupunki
Pyhäjärven Riistanhoitoyhdistys ry
Pykälön metsätien tiekunta
RasTiimi ry
Siiponkosken kyläyhdistys ry
Suomen Erillisverkot Oy
Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry
Suomen metsäkeskus
Suomen riistakeskus
Säteilyturvakeskus STUK
Telia Finland Oyj
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
Vesikolmio Oy
Väylävirasto

POHJOIS-POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

0295 038 000

www.ely-keskus.fi

Y-tunnus 2296962-1

Kirjaamo

PL 86, 90101 Oulu

kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

9.5.2025

Tästä yhteysviranomaisen koostamasta yhteenvedosta on tietosuojasyistä poistettu yksityishenkilöiden nimet ja muut yksityiselämää koskevat tiedot, kuvat ja kuvat, tarkemmat kiinteistö-, kartta-, ja yhteystiedot, tiettyjä suojeltavia lajeja koskevat tarkat tiedot sekä lausuntojen johdantotekstit, joissa on referoitu nähtävillä ollutta arviointiohjelmaa ja lausuntopyyntöä.

Alkuperäiset versiot lausunnoista ja mielipiteistä mahdollisine liitteineen on toimitettu hankkeesta vastaavan käyttöön.

Lausunnot on esitetty alla lausunnonantajan mukaan aakkosjärjestyksessä ja mielipiteet satunnaisessa järjestyksessä.

Lausunnot ja mielipiteet

Cinia Oy

Cinia Oy:llä ei ole tällä hetkellä radiotaajuuksia käyttäviä tai kaapeleihin perustuvia viestiverkkoja Haapajärvellä sijaitsevan Korteperän tuulivoimahankkeen YVA-ohjelman ja -selostuksen suunnittelualueella.

Toteutuessaan tuulivoimapuistohankkeen vaikutusalueelle ei jatkossa voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä. Emme ole hanketta vastaan, pyydämme kuitenkin huomioimaan Cinian teleliikenteelle aiheutuvat haitat. Sähkönsiirtojohtoista pitää tehdä tuulivoimahankkeen toimesta erikseen vaarajänniteselvitys lähellä olevien Cinian kaapeleiden osalta (risteämät ja rinnakkain kulkevat johdot).

Fingrid

Meillä ole lausuttavaa nähtävillä olevista materiaaleista. Muistutamme, että Fingridin johdotoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan lausuntopyyntön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot. YVA-asiakirjat sekä yleiskaavat ja asemakaavat, joissa on Fingridin voimajohtoja tai muita toimintoja, pyydämme lähettämään lausunnot osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi. Muiden kuin Fingridin omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Haapajärven kaupunki, tekninen lautakunta

Selostuksessa on esitetty kattavasti eri tekijöiden ympäristövaikutusten arvioinnit. Tuulivoimaloiden merkittävimmät negatiiviset vaikutukset luontoarvojen, melun ja välkkeen lisäksi kohdistuvat maisemaan ja lähialueen asukkaiden viihtyvyyteen. Näihin seikkoihin voidaan merkittävimmin vaikuttaa voimaloiden kokoa, määrää ja sijoittelua kriittisesti tarkastelemalla.

Lamminrämeen luonnonsuojelualueen läheisyyteen sijoittuu voimalat 16 ja 18. Voimaloiden sijoitteluun ja rakentamisen aikaisiin vaikutuksiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Hankealueella on myös useita tervahautoja. Näiden suojeluun on kiinnittävä huomiota, eikä niiden läheisyydessä ole suositeltavaa tehdä rakennustoimenpiteitä.

Sähkönsiirtolinjojen vaikutuksia voidaan parhaiten vähentää maakaapeleilla, joka tässäkin tilanteessa olisi suositeltavin ratkaisu.

9.5.2025

Haapajärven kaupunki, ympäristöpalvelut

Ympäristönsuojeluviranomainen ja ympäristöterveysviranomainen on tutustunut Infinergies Finland Oy:n Haapajärven Korteperän tuulivoimapuiston 10.12.2024 päivättyyn ympäristövaikutusten arviointiselostukseen ja sen liitteisiin, jonka on laatinut Sweco Finland Oy. Terveystensuojelulain mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Laadittu YVA-selostus on hyvin kattava. Hankkeen melumallinnus on tehty tuulivoimaloiden melun mallintamista koskevan ympäristöhallinnon ohjeen OH2/2014 mukaisesti. Mallinnustulosten perusteella keskiäänitasot jäävät valtioneuvoston asetuksen 1107/2015 40 dB:n ohjearvon alapuolelle kaikkien alueen asuin- ja lomarakennusten kohdilla molemmissa hankevaihtoehdoissa (VE1 ja VE2). Myös matalataajuisen melun tasot pysyvät kaikkien rakennusten kohdalla asumisterveysasetuksessa 545/2015 asetettujen arvojen alapuolella. Melutasot eivät myöskään ylitä alueen yhteisvaikutuksia arvioivassa mallinnuksessa. Yhteisvaikutusarviointissa on huomioitu Välikankaan, Ristin tiin, Sauviinmäen, Kokkopetäikön ja Hakulinkankaan tuulivoimapuistot. Lähialueille voi aiheutua välkevaikutuksia. Välkemallinnukset on tehty ilman puuston vaikutusten huomiointia. Mallinnustulosten perusteella vaihtoehdossa VE1 ns. todellisen tilanteen välkevaikutusaika ei ylitä Saksan raja-arvoa ja Ruotsin suositusarvoa (8 h/v) Korteperän tuulivoimapuiston alueen asuin- ja lomarakennusten kohdalla mutta mallinnustulosten perusteella teoreettinen maksimivälke aika ylittää Saksan raja-arvon (30 h/v) kahden mallinnuksen tarkastelurakennuksen kohdalla. Lisäksi mallinnustulosten perusteella teoreettisen maksimivälkkeen päiväkohtainen maksimivälkevaikutusaika ylittää Saksan raja-arvon (30 min/pv) kahden mallinnuksen tarkastelurakennuksen kohdalla. VE2 hankevaihtoehdossa vastaavat suositusarvot eivät ylitä. Välkemallinnuksen yhteisvaikutusarviointi eivät tuoneet ylimääräisiä muutosvaikutuksia verrattuna hankevaihtoehtojen välkevaikutuksiin. Ympäristöterveysviranomainen suositaa välkevaikutuksien hallintaa ja hallinnan kuvausta seurantaohjelmaan, mikäli VE1 hankevaihtoehto toteutuu. Alueen ympäröivän puuston muutoksiin on varauduttu hyvin (esim. hakkuut), sillä mallinnus on tehty ilman puustoon suojaavaa vaikutusta.

Luontoselvitykset on tehty riittävällä laajuudella ja tarkkuudella. Arvokkaat luontokohteet on tunnistettu ja rajattu. Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura-alueita. Rakennustyöt ja puiden kaadot tulisi mahdollisuuksien mukaan rajata lintujen pesimäkauden ulkopuolelle, jotta haitalliset vaikutukset pesimälinnustoon jäisi mahdollisimman pieneksi. Hankealueella sijaitsee yksi pintavesikohde, noin 20 hehtaarin kokoinen Ahveroinen. Pintavesivaikutuksia on tarkasteltu myös valuma-alue näkökohtaisesti, eikä Ahveroiseen arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia. Muut hankealueen sisällä olevat pintavesikohteet ovat kaivettuja ojia. Mikäli hankkeessa on tarkoitus kaivaa uusia ojia tai parannella vanhoja, tulee Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle tehdä ojitustilmoitus. Hankealue sijaitsee olemassa olevien Sauviinmäen, Ristin tiin ja Välikankaan tuulivoimapuistojen välisellä alueella. Haapajärven kaupungin ja naapurikuntien alueella on lisäksi suunnitteilla useita tuulivoimahankkeita. Hankkeista syntyy

POHJOIS-POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

0295 038 000

www.ely-keskus.fi

Y-tunnus 2296962-1

Kirjaamo

PL 86, 90101 Oulu

kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

9.5.2025

todennäköisiä yhteisvaikutuksia, joita on käsitelty selostuksessa. Sähkönsiirtovaihtoehtojen osalta tulee käyttää vähiten luontoa rasittavaa vaihtoehtoa, mikäli se on mahdollista hankkeen toteutuksen yhteydessä. Pohjavesivaikutuksien osalta on kerrottu, että on olemassa vähäinen mahdollisten onnettomuustilanteiden päästöjen aiheuttama riski pohjavesivaikutuksille. Ympäristöterveysviranomainen suosittelee, että toiminnanharjoittajan on syytä varautua myös onnettomuustilanteisiin. Hankealueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita. Lähimmät pohjavesialueet ovat noin 10 kilometrin etäisyydellä hankealueen eteläpuolella.

Ilmatieteen laitos

Ilmatieteen laitos on perehtynyt suunnitelmaan ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kuten on todettu aikaisemmassa lausunnossa, 11.09.2023 (402/03.00.02/2023), Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Korteperän tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta. Ilmatieteen laitos myös toistaa huolensa tuulivoimaloiden yhteisvaikutuksen aiheuttamasta häiriökaiusta ja sen vaikutuksesta alueen säätutkamittausten saatavuuteen tulevaisuudessa.

Luonnonvarakeskus LUKE

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan. Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin. Luke näkee puutteena, että hankealueen metsäkanalintuja on kartoitettu vain yhtenä vuonna. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle ja siten lisää epävarmuutta. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Voimaloiden sijainneista suhteessa soitimiin, Luke huomauttaa, että olemassa olevan kirjallisuuden perusteella VE1 mukaiset etäisyydet metson soitimien ja lähimpien voimaloiden välillä (320 m ja 460 m) ovat riittämättömiä. Luke huomauttaa, että selostuksessa mainitut lajit käyttävät myös tavallisia talousmetsiä elinympäristöinä. Vaikutuksia voi siis syntyä myös näiden ympäristöjen pirstoutuessa ja muuttuessa mahdollisesti aiempaa heikommiksi elinympäristöiksi. Luke huomauttaa myös, että hankkeen mahdolliset vaikutukset tulevat muiden tekijöiden aikaansaamien vaikutusten lisäksi. Luke huomauttaa, että jos elinympäristöjen laatu ja ympäristön kantokyky heikkenee, voi tuulivoimalla olla kauaskantoisempia vaikutuksia kuin mitä selostuksessa on arvioitu, erityisesti mikäli näillä muutoksilla on vaikutuksia lajien lisääntymiseen. Selostuksessa hankkeen vaikutukset eläimistöön arvioidaan pääasiassa vähäisiksi. Luke huomauttaa, että tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme on toistaiseksi vain vähän tietoa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi. Siksi Luke huomauttaa, että vaikutusten osalta tehdyt johtopäätökset sisältävät riskin virhearvioinneille erityisesti pitkällä aikavälillä.

Lausunnon tiivistelmä:

Luke näkee puutteena, että hankealueen metsäkanalintuja on kartoitettu vain yhtenä vuonna. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle ja siten lisää epävarmuutta. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Voimaloiden sijainneista suhteessa soitimiin, Luke huomauttaa, että olemassa olevan kirjallisuuden

9.5.2025

perusteella VE1 etäisyys metson soitimien ja lähimpien voimaloiden välillä (320 m ja 460 m) on riittämätön. Yhtenäiset häiriöttömät luontoalueet ovat tärkeitä ihmistoimintaa karttaville lajeille kuten metsäpeura ja suurpedot. Luke näkee, että vaikutusten osalta tehty johtopäätökset tässä tarkastellun lajiston osalta, sisältävät riskin virhearvioinneille erityisesti pitkällä aikavälillä.

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut hankkeen YVA-menettelyn ennakkoneuvotteluun 2.11.2022 ja osayleiskaavoituksen 1. viranomaisneuvotteluun 15.2.2024 sekä antanut lausunnot Korteperän tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta ja tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 13.6.2023.

Maakuntakaava muodostaa keskeisen lähtökohdan seudullisesti merkittävien tuulivoimahankkeiden suunnittelulle. Kaavan tavoitteena on tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaaminen ja vaikutusten hallinta koko maakunnan tasolla. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioiminen edellyttää, että kaavan tavoitteet, periaatteet, kaavassa osoitettujen alueiden rajaamisen perusteet ja kaavan suunnittelumääräykset otetaan tarkemmassa suunnittelussa huomioon.

Maakuntakaavassa osoitetut tuulivoima-alueet ovat ensisijaisia seudullisten tuulivoima-alueiden sijoittamipaikkoja. Maakuntakaava on luonteeltaan yleispiirteisin alueidenkäytön suunnitelma; siinä esitettyjen tuulivoima-alueiden rajaukset täsmentyvät kuntakaavan yhteydessä laadittavan YVA-menettelyn ja muiden vaikutustarkastelujen perusteella. Maakuntakaavan joustavuudesta johtuen kuntakaavaratkaisu voi riittävästi selviytyksillä perustellen erota maakuntakaavassa osoitetuista tv-alueiden rajauksista. Hankekohtaiset maakuntakaavaa tarkemmat selvitykset, ympäristövaikutusten arviointi (YVA), mukaan lukien yhteisvaikutusten arviointi ovat ratkaisevina tekijöinä tässä arvioinnissa. Käytännössä osa kuntakaavassa esitetyistä tuulivoimaloista voi sijoittua maakuntakaavan tv-aluerajauksen ulkopuolelle, mikäli eroavaisuus on yksityiskohtaisemmassa kaavassa perusteltu siinä laadituilla, maakuntakaavatasoa tarkemmilla selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla.

Tuulivoimaosayleiskaava ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa, eikä kaava saa vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista.

Hankkeen suhde voimassa oleviin maakuntakaavoihin

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Voimassa olevan alueidenkäyttölain mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli lainvoimaisten maakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista.

Korteperän tuulivoimahankkeen YVA-selostusraportissa on kuvattu kattavasti lainvoimaissa vaihemaakuntakaavoissa hankealueelle, sähkönsiirtoreiteille ja niiden läheisyyteen osoitetut kaavamerkinnot ja suunnittelumääräykset sekä arvioitu hankkeen suhdetta näihin. Korteperän tuulivoimapuiston hankealueen länsiosa sijoittuu 1. vaihemaakuntakaavan mukaiselle tuulivoimaloiden alueelle tv-1 356 Sauviinmäki.

9.5.2025

Vaihtoehdon VE 1 mukaisista voimalapaikoista noin puolet sijoittuu maakuntakaavan tv-1 alueen ulkopuolelle, eikä hankevaihtoehtoa voida kokonaisuudessaan pitää maakuntakaavan mukaisena tai siihen tukeutuvana.

Vaihtoehdon VE2 voimaloista noin kahdeksan sijoittuu maakuntakaavan tv-1 alueelle ja kolme voimalaa rajauksen ulkopuolelle. Vaihtoehdon VE2 tukeutuminen maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueeseen varmistuu kaavaehdotusvaiheessa, kun hankkeen jatko-suunnittelussa on huomioitu YVA-menettelystä saatu palaute.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava ja TUULI-hanke

Pohjois-Pohjanmaan liitossa on vireillä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatiminen. Yhtenä merkittävänä teemana energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkastellaan maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusia tuulivoima-alueita ja sähkönsiirtoa maakunnassa. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitetaan lisäksi valtioneuvoston 18.11.2021 päätöksen mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021), uuden luokittelun mukaiset pohjavesialueet (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus), vuosina 2019-2023 kartoitetut ja päivitetty perinnebiotoopit (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Metsähallitus) valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien osin sekä kaasuputken yhteystarvemerkinä. Uudessa ehdotusvaiheessa kaava-aineistoon on lisätty valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet (VARK 2024, VN 7.11.2024).

TUULI-hanketta (Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla) toteutettiin 1.6.2020-30.4.2023 välisenä aikana. TUULI-hankkeessa valmistui useita tuulivoimatuotantoa ja sijoittamista koskevia taustaselvityksiä kuten linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys, viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys, susireviiriselvitys, sähkönsiirtoselvitys, maakotkaselvitys ja maisemaselvitys. TUULI-hankkeen sijainninohjausmalli valmistui kesäkuussa 2022 ja sen tulokset olivat energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksessa esitettävien tuulivoima-alueiden lähtökohtina. TUULI-hankkeessa tutkittiin pinta-alaltaan vähintään 7 km² suuruisia tuulivoimaloiden alueita. Luonnos- ja viranomais ehdotusvaiheissa seudullisesti merkittäväksi tuulivoimaloiden alueeksi maa-alueilla (tv-1) määriteltiin vähintään 7 voimalaa. Seudullisesti merkittävän tuulivoimaloiden alueen määritelmä palautettiin julkisessa ehdotusvaiheessa lainvoimaisten 1. ja 3. vaihemaakuntakaavojen mukaiseksi eli seudullisesti merkittävä kokonaisuus on kymmenen (10) tai useampia voimaloita käsittävä tuulivoimahanke.

Maakuntakaavan ehdotusvaiheessa keväällä 2024 toteutettiin Natura-alueita koskeva riskiselvitys, jossa tarkasteltiin Pohjois-Pohjanmaan Natura-alueille tuulivoimarakentamisesta kohdistuvia vaikutuksia ja Natura-alueiden ulkopuolisten suojelualueiden ekologista verkostoa. Selvitys löytyy maakuntakaavoituksen julkisilta verkkosivuilta <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/#naturariskit>.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on edennyt julkiseen ehdotusvaiheeseen. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkinen ehdotus käsiteltiin maakuntahallituksen kokouksessa 17.9.2024 § 145 ja se oli nähtävillä 23.9.-24.10.2024 välisenä aikana. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan oli määrä valmistua vuoden 2024 aikana, mutta julkisen ehdotusvaiheen runsaan palautteen, sen edellyttämien työneuvotteluiden ja kaava-aineiston täsmentämistarpeen takia hyväksymiskäsittely siirtyy keväälle 2025.

9.5.2025

Ympäristöviranomaisten lausunnot toivat esiin sen, että energia- ja ilmastovaihemaa-kuntakaavan kaavaratkaisua oli vielä tarkasteltava erityisesti Natura 2000-verkoston suojeluperusteiden ja niiden läheisyyteen osoitettujen tuulivoima-alueiden osalta.

Toisessa julkisessa ehdotuksessa kaavaratkaisua on täsmennetty, tv-alueita on rajattu uudelleen ja viisi tv-aluetta on poistettu. Toisen julkisen kaavaehdotuksen kaavaratkaisusta (tuulivoimaloiden alueet ja sähkönsiirron merkinnät) on laadittu uusi Natura-riskiselvitys, jonka avulla on varmistettu, ettei energia- ja ilmastovaihemaa-kuntakaavan toisen julkisen ehdotuksen mukainen kaavaratkaisu aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia Natura-suojeluperusteisiin ja Natura 2000-verkostoon. Energia- ja ilmastovaihemaa-kuntakaavan toinen julkinen ehdotus käsiteltiin maakuntahallituksen kokouksessa 10.2.2025, ja kaava on julkisesti nähtävillä 17.2.-21.3.2025 välisenä aikana. Tavoitteena on saada energia- ja ilmastovaihemaa-kuntakaava maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn toukokuussa 2025. Maakuntakaava-aineisto kohdekuvauksineen löytyy maakuntakaavoituksen verkkosivuilta <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakunta-kaava/ilmastomaakuntakaava/>.

Voimassa olevan alueidenkäyttölain mukaan seudullisesti merkittävää tuulivoima-aluetta ei voida hyväksyä ennen kuin alue on maakuntavaltuuston hyväksymässä maakuntakaavassa seudullisesti merkittävänä tv-alueena.

Maakuntavaltuuston hyväksymispäätös voi olla valituskäsittelyn alaisena oikeusasteissa eli maakuntakaavan ei tarvitse olla lainvoimainen (riittää, että maakuntakaava on kuultu voimaan ilman lainvoimaa AKL 201 § mukaisesti). Kuntakaavan selvitykset ja kaavoitus voivat kuitenkin edetä ehdotusvaiheen kuulemiseen saakka.

Energia- ja ilmastovaihemaa-kuntakaavan luonnos- ja ehdotusvaiheissa Korteperän alueelle ei ole osoitettu uutta tuulivoimaloiden aluetta ja tämä on tuotu esiin YVA-selostusraportissa. Energia- ja ilmastovaihemaa-kuntakaavan toisessa julkisessa ehdotuksessa (MKH 10.2.2025) Pysäysperän sähköasema on osoitettu uutena energiahuollon alueena (en) ja Pysäysperän ja Murtoperän sähköasemien välinen yhteys uutena voimajohdon yhteystarpeena 400 kV (lila nuolipäinen katkoviiva). Voimajohdon yhteystarvemerkinnällä osoitetaan pitkän aikavälin kanta- tai alueverkon kehittämistarvetta alku- ja loppupisteiden välillä. Yhteystarvemerkintä ei osoita linjan sijaintia.

Sähkönsiirron vaikutuksista on kerrottu tarkemmin lausunnon seuraavassa kappaleessa.

Energia- ja ilmastovaihemaa-kuntakaavan julkiseen ehdotukseen täsmennettiin useiden kaavamerkintöjen selityksiä ja suunnittelumääräyksiä. Myös tuulivoimarakentamisen yleistä suunnittelumääräystä uudistettiin. Energia- ja ilmastovaihemaa-kuntakaavan tilanne on edennyt Korteperän tuulivoimahankkeen YVA-selostusraportissa esitetystä. Korteperän YVA-selostuksessa on huomioitu julkisen ehdotuksen (MKH 17.9.2024) suunnittelumääräykset ja arvioitu hankkeen suhdetta näihin. Toisessa julkisessa ehdotuksessa (MKH 10.2.2025) suunnittelumääräyksiin tuli vielä muutamia täsmennyksiä, jotka tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa. Korteperän tuulivoimahankkeen jatkosuunnittelussa on varmistuttava energia- ja ilmastovaihemaa-kuntakaavan yleisten suunnittelumääräyksiä toteutuminen.

Sähkönsiirto

Sähkönsiirron ratkaisut tuottavat merkittäviä vaikutuksia tuulivoimapuistojen ulkopuolelle. Maakuntakaavaprosessin aikana on tunnistettu alueita, joihin kohdistuu muita

9.5.2025

alueita todennäköisemmin suurempia vaikutuksia suunnitelluista sähköasemista ja voimajohtohankkeista. Yksi näistä on energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan viranomaisehdotuksessa (MKH 19.12.2023) osoitettu voimajohdon yhteystarve (400 kV) Haapajärven Pysäysperän sähköaseman ja suunnitellun Pyhäjärven Murtooperän sähköaseman välillä ja sen varrelle suunniteltu Pyhäjärven Parkkimanjärven muuntoasema (kytketty Korteperän tuulivoimahankkeen sähkönsiirtovaihtoehtoon SVE A). Voimajohtoa suunnitellaan alueen tuulivoimatoimijoiden toimesta ja se olisi mahdollisesti tulevaisuudessa osa kantaverkon rengasreittiä. Pysäysperä-Murtooperä-Vuolijoen 400 kV voimajohdon rakentaminen on osa Fingridin verkonkehityssuunnitelmaa vuosille 2024-2033. Hankkeen YVA-menettelyt ovat vireillä. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan Natura-selvityksen mukaan Parkkimanjärven muuntoaseman sijainti Nurmesjärven linnustollisesti arvokkaan sisämaan lintuveden ja Natura-alueen läheisyydessä aiheuttaa suuren törmäysriskin Nurmesjärven Natura-alueen lajistolle.

Parkkimanjärven muuntoasemaa on suunniteltu useiden tuulivoimahankkeiden liityntäpisteeksi, jolloin asemalle liittyy erikokoisia voimajohtoja useasta ilmasuunnasta kasvatuen mm. Natura-alueeseen, luonnonympäristöön, metsän ja kiinteistöjen pirstoutumiseen, visuaaliseen maisemakuvaan ja ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvia haitallisia vaikutuksia.

Haitallisten vaikutusten vähentämiseksi Korteperän tuulivoimahankkeen sähkönsiirtoratkaisua (erityisesti vaihtoehtoa SVE A) on tämän vuoksi tarkasteltava uudelleen. Tämä vaikuttaa myös lähialueen muidenkin tuulivoimahankkeiden sähkönsiirtoratkaisuun, joiden suunnitelmissa on ollut hyödyntää Pysäysperä-Parkkimanjärvi-Murtooperä sähkönsiirtoreittiä.

Uusien sähköasemien, uusien voimajohtojen ja energiahankkeiden liityntäjohtojen aiheuttamiin tunnistettuihin haitallisiin yhteisvaikutuksiin on pyrittävä löytämään lieventämistoimenpiteitä ennen voimajohtojen toteuttamista. Sähkönsiirtoyhteyksien ja sähköasemien osoittaminen lukuisten tuulivoima-alueiden keskittymissä tulisi myös pohjautua riittävään seudulliseen arvointiin, jossa kuntien, verkkoyhtiöiden, hanketoimijoiden ja viranomaisten yhteistyö on tärkeää. Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää hyvänä asiana sitä, että Korteperän tuulivoimahankkeen kahdessa muussa sähkönsiirtoreitin vaihtoehdossa (SVE B ja SVE D) voitaisiin hyödyntää maakaapelointia ja yhteispylviä.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan julkiseen ehdotukseen uudistettiin tuulivoimarakentamisen yleisiä suunnittelumääräyksiä sähkönsiirron osalta: ”Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin. Suunnitelua on tehtävä yhteistyössä muiden energiantuotannon hanketoimijoiden, kuntien, viranomaisten sekä kanta- ja alueverkkoyhtiöiden kanssa. Lisäksi on arvioitava sähkönsiirron yhteisvaikutukset muiden voimajohtohankkeiden kanssa sekä maalla että merellä.”

Vaikutukset maisemaan

Korteperän tuulivoimahankkeen lähivaikutusalueelle sijoittuu useita arvokkaita maisema-alueita ja rakennetun kulttuuriympäristön alueita ja kohteita. Maisemaan kohdistuvia vaikutuksia (ml. yhteisvaikutukset) on tarkasteltu alueen maisemalle tyypillisten ominaispiirteiden ja herkkyyden arvioinnin, näkyvyysanalyysin ja havainnekuvien perusteella. Vaikutusten arviointi on arvioitu etäisyysvyöhykkeittäin ja arvoalueisiin. YVA-selostuksen mukaan maiseman arvokohteista merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat molemmassa

9.5.2025

hankevaihtoehtoissa länsipuolella lähimmillään noin 6,5 kilometrin päässä sijaitsevalle valtakunnallisesti arvokkaalle Kalajokilaakson viljelysmaisemille sekä lounaispuolella lähimmillään noin viiden kilometrin päässä sijaitsevalle maakunnallisesti arvokkaalle Yli-pään-Karjalahdenrannan kulttuurimaisemat Kalajokivarressa -maisema-alueelle. Molemille arvoalueille maisemaan kohdistuvat vaikutukset on arvioitu suuriksi. Lisäksi suuria maisemaan kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu muodostuvan hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitseville luonnontilaisille avoimille suo- ja järvmaisemille, joista avautuu tuulivoimaloiden suuntaan näkymiä.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatimisen tueksi on valmistunut toukokuussa 2023 selvitys tuulivoimarakentamisen vaikutuksista maisemaan. Selvitys löytyy TUULI-hankkeen nettisivuilta (<https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/omat-hankkeet/tuuli-hanke/>). Myös TUULI-hankkeen maisemaselvityksen mukaan Korteperän tuulivoimahankkeen alueelle sijoittuvan tuulivoimapotentialialaisen alueen (SOM 175 Hevoskorpi, kohdekortti nro 98) merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat aiemmin mainituille valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille.

Korteperän tuulivoimahankkeen lähivaikutusalueelle sijoittuu useita toiminnassa olevia tuulivoimapuistoja ja maisemaan kohdistuvia yhteisvaikutuksia muodostuu jokaisessa ilmansuunnassa sijaitsevalle asutukselle. YVA-selostusraportin mukaan suuria haitallisia yhteisvaikutuksia muodostuisi myös Parkkimanjärven rantamaisemaan. Pohjois-Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan maisemaan kohdistuvat vaikutukset on arvioitu havainnollisesti, kattavasti ja perustellusti, ja vaikutusten merkittävyyteen on perehdytty. Liitto pitää vaikutusten arviointia oikeansuuntaisena. Kaavaehdotusvaiheessa Korteperän tuulivoimahankkeen maisemaan kohdistuvia suuria haitallisia vaikutuksia on lievennettävä.

Vaikutukset metsäpeuraan ja ekologiseen verkostoon

Hankkeen vaikutuksia metsäpeuraan on arvioitu erillisessä metsäpeuraselvityksessä. Sen mukaan Korteperän alue ei kuulu metsäpeuran talvehtimisalueisiin eikä oleellisesti kesäaikaisiin lisääntymisalueisiin. Korteperän alue nähdään kuuluvan kuitenkin kesä- ja talviaikaisten alueiden välille sijoittuvan vaelluksien aikaisiin elinalueisiin.

YVA-selostuksen arvioinnin mukaan vaihtoehdossa VE2 hankealueen itä- ja kaakkoisosa on voimaloista vapaa, mikä tukee metsäpeuran vaellusreittien ja suoelinympäristöjen säilymistä metsäpeuralle suotuisana. Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää arviota oikeansuuntaisena.

Natura-alueet, luonnon ydinalueet ja niiden väliset ekologiset yhteydet muodostavat ekologisen verkoston, jolla luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja eläinten liikkumisen turvaaminen ovat erityisen tärkeää. Pohjois-Pohjanmaan liiton toukokuussa 2024 valmistuneessa Natura-alueita koskevassa riskiselvityksessä täydennettiin ja määriteltiin Pohjois-Pohjanmaan ekologiset yhteydet ja luonnon ydinalueita yhdistävän ekologinen verkoston rajausta ohjaamaan tuulivoimarakentamista ja välttämään maankäytön muutoksille herkkiä alueita. Tämä ekologinen verkosto on esitetty Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ensimmäisen ja toisen julkisen ehdotusvaiheen selostuksen liitekartalla 1 (Tuulivoima, luonnon monimuotoisuus ja energiansiirto). Valmistunut selvitys on tarkentanut TUULI-hankkeen viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvityksessä määriteltyjä ekologisia yhteyksiä, ja korvannut ne. Korteperän

9.5.2025

tuulivoimahankkeen YVA-selostuksessa on arvioitu hankkeen vaikutuksia TUULI-hankkeen viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvityksessä esitettyihin ekologiin yhteyksiin.

Korteperän hankealueen itäosa sijoittuu ekologiselle verkostolle, joka yhdistää ekologisen verkoston ydinalueita 2, 3 ja 4. Nämä ydinalueet on tunnistettu muun muassa metsäpeuran elinalueiksi ja tärkeäksi metsäpeuran vaellusreitiksi. Kyseinen osa ekologisen verkoston aluetta on myös esitetty Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskevassa selvityksessä metsäpeuraverkostona. Näillä alueilla heikentymisen riskiä kasvattavat useat luvitetut ja vireillä olevat tuulivoima-alueet. Tarkemmassa hankesuunnittelussa on kiinnitettävä erityisen suurta huolellisuutta ekologisten yhteyksien säilymiseen ja ekologisen verkoston toimivuuteen. Korteperän hankesuunnittelussa on varmistuttava vaikutusarvioinnin ja mahdollisten lieventämistoimenpiteiden avulla Natura 2000-verkoston ja ekologisten yhteyksien säilyminen myös yhteisvaikutusten arvioinnin kautta.

Melu- ja välkevaikutukset

Korteperän tuulivoimahankkeen melu- ja välkemallinnukset on laadittu hankekohtaisesti ja lisäksi voimaloiden yhteisvaikutuksia on arvioitu Sauviinmäen, Ristiniityn, Välikankaan tuulivoimapuistojen sekä vireillä olevien Hakulinkankaan ja Kokkopetäikön tuulivoimahankkeiden voimaloiden kanssa. Korteperän tuulivoimahankkeen melumallinnuksen mukaan laajimmassa vaihtoehdossa VE 1 kolmessa rakennusreseptoripisteessä keskiäänitasot ylittävät 39 dB. Yhteismelumallinnuksen mukaan laajimmassa vaihtoehdossa VE 1 kuuden

rakennusreseptoripisteen keskiäänitasot ylittivät 39 dB ja pienemmässä vaihtoehdossa VE 2 yhden reseptoripisteen keskiäänitasot ylittyivät. Vaikka ulkomelutason 40 dB:n ohjearvo ei mallinnuksien perusteella ylitä, meluarvot hipovat suuren merkittävyyden rajaa. Meluvaikutus kyseisten rakennusten kohdalla on selkeästi kasvanut. Vaikka Korteperän tuulivoimahankkeen vaihtoehdon VE 1 asuin- ja lomarakennuksiin kohdistuvat

meluvaikutukset jäävät alle 40 dB:n, voi Korteperän tuulivoimahanke vaikeuttaa mahdollisten uusien asuin- ja lomarakennuslupien myöntämistä mm. Koposperän, Halmeperän ja Pohjolan asuinalueilla.

Välkemallinnuksen mukaan teoreettinen maksimivälke aika vaihtoehdossa VE 1 ja yhteismallinnuksen mukainen maksimivälke aika ylittyy kahden tarkastellun rakennuksen kohdalla Koposperällä. Korteperän tuulivoimahankkeen jatkosuunnittelussa on varmistuttava, ettei haitallisia melu- ja välkevaikutuksia muodostu eikä ohjearvoja ylitetä.

Yhteisvaikutukset

Korteperän tuulivoimahankkeen vaikutusalueella on toiminnassa olevia tuulivoimapuistoja ja vireillä useita tuulivoimahankkeita. Korteperän tuulivoimahanketta voidaan pitää länsipuolella sijaitsevan toiminnassa olevan Sauviinmäen tuulivoimapuiston laajennuksena. Korteperän tuulivoimahankkeen jatkosuunnittelussa on huomioitava yhteisvaikutukset näiden tuulivoima-alueiden ja sähkönsiirtoratkaisujen kanssa.

9.5.2025

Pohjois-Pohjanmaan museo, Arkeologia

Hankealueelle ja voimajohtolinjoille on tehty arkeologinen inventointi vuonna 2023 (Keski-Pohjanmaan ArkeologiaPalvelu). Arkeologinen inventointi on riittävä tälle hankkeelle. Voimajohtolinjoja on inventoitu myös Pyhäjärven Kokkopetäikön tuulivoimapuiston ja ulkoisten sähkönsiirtolinjausten yhteydessä 2022 (Keski-Pohjanmaan ArkeologiaPalvelu), Pyhäjärven Murtomäki 2 tuulivoimapuiston ja voimajohdon arkeologisen täydennysinventoinnin yhteydessä 2023 (Ahlman Group Oy) ja Haapajärvi Pysäysperän sähköasema – Pyhäjärvi Hautakangas 400+110 kV voimajohtolinjauksen arkeologisen inventoinnin 2022 (Keski-Pohjanmaan ArkeologiaPalvelu) yhteydessä.

Inventoinnin jälkeen hankealueelta tunnetaan 14 muinaismuistolaila (295/1963) rauhoitettua kiinteää muinaisjäännettä (1-14) ja yksi muu kohde (15). Kohteet ovat:

1. Hevoskorpi pohjoinen (muinaisjäännettunnus 1000048206), tervahauta
2. Tuohikorpi (1000048207), tervahauta ja kiuas
3. Palokan Hautakangas (1000048218), tervahauta ja kiuas
4. Näsiäkangas länsi (1000048227), tervahauta
5. Korteperä länsi 1 (1000048210), pyyntikuopat
6. Korteperä länsi 2 (1000048214), tervahauta
7. Hevoskorpi etelä (1000048208), tervahauta
8. Korteperä länsi 3 (1000048215), tervahauta ja kiuas
9. Pykälö länsi (1000048216), tervahauta, kuopat
10. Kauhistus (1000044754), tervahauta
11. Pykälö etelä (1000047410), tervahauta
12. Korteperä kaakko (1000048226), tervahauta
13. Lamminkangas 1 (1000048219), pyyntikuopat
14. Lamminkangas 2 (1000048220), hiilimiilu
15. Pykälö (1000048228), historiallinen asuinpaikka

Inventointien jälkeen sähkönsiirtoreiteiltä tunnetaan viisi kiinteää muinaisjäännettä (1-6), yksi muu kulttuuriperintökohde (7) ja yksi muu kohde (8). Kohteet ovat:

1. Mustikkaperä (1000046826), SVE A, tervahauta
2. Hutuli 1 (1000047831), SVE B, 2 tervahautaa
3. Hutuli 2 (1000047828), SVE B, tervahauta
4. Kurkiniska kaakko (1000048225), SVE D,
5. Konineva (1000044764), SVE D, tervahauta
6. Vastaskangas (1000044763), SVE D, tervahauta
7. Kurkiniska (1000048224), SVE D, tervahauta
8. Pysäysperä (1000044773) SVE B, historiallinen asuinpaikka

YVA-selostuksen luvussa 7 on arvioitu hankkeen vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön. Taulukossa 29 on esitelty hankealueella sijaitsevat arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet. Taulukosta tulee käydä ilmi myös kohteiden lajit, eli onko kyseessä kiinteä muinaisjäännet vai muu kohde. Taulukkoon tulee myös lisätä kohteiden etäisyydet voimaloihin, tielinjoihin, kaapelointeihin yms. muuttuvaan maankäyttöön.

9.5.2025

Karttakuviin 161 ja 162 on merkitty muinaisjäännösten sijainnit suhteessa voimaloihin, tielinjoihin ja sähkönsiirtoon. Kartan mittakaavasta ja muinaisjäännösten ja voimaloiden merkintöjen väristä johtuen karttojen luettavuus on kuitenkin heikko.

YVA-selostuksen luvussa 7.2 käsitellään muinaisjäännösten etäisyyksiä voimaloihin, tielinjoihin ja kaapelointeihin. Museo huomauttaa, että tuulivoimalat on mahdollista sijoittaa mihin tahansa kohtaan tv-alueella. Tämän vuoksi vaikutusten tarkastelualueena tulee olla tv-alue, ei voimalan keskipiste. Etäisyydet tulee siis mitata muinaisjäännösalueen rajasta tv-alueen ulkorajaan. Myös tielinjojen ja sähkölinjojen vaikutusalue ulottuu keskilinjaa laajemmalle. Hankkeessa rakennettavien huoltoteiden ajoradan leveys on vähintään 4,5-5 metriä ja puustosta vapaaksi raivattava alue noin 10-20 metriä leveä. Tämän lisäksi tiealueeseen kuuluu myös mahdolliset levennykset, ojat ja läjitysalueet sekä kaapelikaivannot, joiden leveys on noin 1-2 metriä. Kaapelikaivannot vaativat käytännössä mainittua isomman tilan rakentamisen ajaksi. Vaikutusten arviointia selkiyttäisi karttaleikkeet, joissa on esitetty muinaisjäännös alakohteineen ja aluerajauksineen, sekä suunniteltu rakentaminen alueelle.

Hankkeen vaikutusten minimoimiseksi voimaloiden, sähköasemien, maakaapelireittien, tielinjojen, voimajohtoreiteillä, sen lähialueella ja kulkureittien läheisyydessä sijaitsevat arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet tulee merkitä maastoon ennen rakennustöiden aloittamista ja niiden ajaksi. Asia on tuotu hyvin esille luvussa 7.3. Vaikutusten minimoimiseksi tulee hakkuissa jättää pitkät kannot rakennustoimien vaikutusalueilla sijaitsevien kohteiden ympärille. Tämä auttaa kohteita erottumaan maastosta työskentelyn aikana ja ne on myös helpompi merkitä maastoon.

Sähkönsiirtoreittien vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön on käsitelty luvussa 10.4 Arkeologiset kohteet. Sen mukaan arkeologisten kohteiden vähäisyyden vuoksi Imperiamallin mukainen alueen herkkyys muutoksille kaikilla sähkönsiirtoreittivaihtoehdoilla on vähäinen. Museon kanta kuitenkin on, että relevanttia ei ole tarkastella muinaisjäännösten määrää, vaan arvioinnin tarkoituksena on tarkastella muinaisjäännösten sijaintia suhteessa voimajohtoreitteihin sekä arvioida millaisia vaikutuksia sähkönsiirtoreiteillä on yksittäisiin muinaisjäännöksiin. Esimerkiksi hankkeella olisi suuri vaikutus muinaisjäännöksiin, vaikka voimajohtolinjoilla olisi vain yksi muinaisjäännös mutta se olisi vaarassa vahingoittua hankkeen vuoksi.

Luvussa 10.4. on käsitelty erikseen jokainen sähkönsiirtolinja, ja niiden varsilla sijaitsevat muinaisjäännökset on esitetty taulukoissa ja karttaesityksin. Taulukkoja pyydetään täydentämään samalla tavoin, kuin hankealueen muinaisjäännöksiä käsittelevää taulukkoa.

Museo muistuttaa, että kaikki arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet eivät välttämättä ole inventoinnista huolimatta tiedossa: inventoinnissa on voinut jäädä havaitsematta kohteita, sillä kaikilla arkeologisilla kohteilla ei ole maan pinnalle erottuvia rakenteita, ja hankealuetta ja linjoja on inventoitu ainoastaan potentiaalisilta kohdilta. Esimerkiksi ei voida sulkea kokonaan pois mahdollisuutta, etteikö esimerkiksi soissa voisi olla sellaisia rakenteita tai löytöjä, jotka kuuluvat arkeologiseen perintöön ja ovat muinaismuistolain tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muinaisesineitä, mutta joita inventoinneissa ei ole mahdollista havaita. Tämän vuoksi Pohjois-Pohjanmaan museo muistuttaa myös, että mikäli työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös (esimerkiksi kiveyksiä, kuoppia, perustuksia, tms. rakenteita) tai irtaimia muinaisesineitä, tulee työt muinaisjäännöksen kohdalla keskeyttää ja työn johdon viipymättä saatettava asia Pohjois-Pohjanmaan alueellisen vastuumuseon tietoon tarpeellisia toimenpiteitä varten (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi).

9.5.2025

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on esittänyt Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitokselle lausuntopyynnön Infinergies Finland Oy:n Korteperän tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta. Haapajärven kaupungin keskustan koillispuolelle Korteperän alueelle suunnitellaan yhteensä enintään 18 uuden kokonaiskorkeudeltaan enintään 320 m tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden yksikköteho on enintään 10 MW. Sähkönsiirrolle tutkitaan neljää erillistä reittivaihtoehtoa.

Pelastusviranomainen on tutustunut asiakirjoihin ja toteaa, ettei YVA-ohjelmasta annettuun lausuntoon ole lisättävää. Pelastuslaitos antaa tuulivoimaloiden riskienhallintaan ja operatiivisiin toimintaedellytyksiin liittyvät tarkemmat lausunnot pyynnöstä rakennuslupa-vaiheessa.

Suomen Erillisverkot Oy

Viitaten lausuntopyyntöönne koskien Haapajärven kunnassa sijaitsevan Korteperän tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostusta. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Suomen luonnonsuojeluliitto, Pohjois-Pohjanmaan piiri

Hankevaihtoehdoista V1 ei noudata mitään voimassa olevaa vaihemaakuntakaavaa eikä myöskään ole määritelty tuulivoima-alueeksi ehdotusvaiheessa olevassa energia- ja ilmastomaakuntakaavassa. Tämän vuoksi vaihtoehto 1 ei ole toteuttamiskelpoinen. Tämän kokoluokan hankkeet tulee toteuttaa maakuntakaavan ohjauksen mukaan.

Mikäli hanke toteutetaan, on VE 2 selvästi ykkösvaihtoehtoa parempi. Se noudattaa paremmin maakuntakaavan (vaihekaava 1) ohjausta ja voimalat sijoittuvat etäämmäksi Ahveroisen kosteikkoalueesta sekä Lamminrämeeen suojelualueesta. Hankevaihtoehdossa VE2 hankealueen itä- ja kaakkoisosa on voimaloista tyhjä, mikä tukee paremmin vaellusreittien ja suoelinympäristöjen säilymistä metsäpeuralle suotuisana.

Maakuntakaavat

Koska alueella on jo merkittävä määrä toiminnassa ja suunnittelussa olevaa tuulivoimaa, korostaa se hankkeiden yhteysvaikutuksia ja ei tuo hyväksyttävää syytä poiketa yksittäisessä hankkeessa maakuntakaavassa tuulivoimalle osoitetusta alueesta.

Virkistys

"Ahveroinen on Kuonan metsästysseuran kunnostama lintukosteikkoalue. Sen läheisyydessä sijaitsee Haapajärven Eräpartion (partiolippukunta) laavu, joka on myös muiden retkeilijöiden käytössä. Tämä on tärkeää huomioida vaikutusten arvioinnissa. Lisäksi saapuneissa mielipiteissä on tuotu esiin, että Lamminkallion alueella sijaitsee Haapajärven Eräveikkojen metsästysmaja, jota voidaan myös vuokrata retkeilijöille. Myös tämä on tärkeää huomioida vaikutusten arvioinnissa."

9.5.2025

Ahveroinen on lisäksi linnustollisesti arvokas alue. Retkeilyn ja virkistykseen näkökulmasta VE2 on myös selvästi parempi vaihtoehto, ja sen suhteen linjassa luontovaikutusten kanssa.

Sähkönsiirto

On hyvä, että sähkönsiirron vaihtoehto SVE C, joka varrella sijaitsee Nurmesjärven Natura-alue, on jätetty kokonaan pois tämän YVA-menettelyn tarkasteluvaihtoehtoista. Se ei missään nimessä ollut toteuttamiskelpoinen. Vaikka hankkeen etäisyys Nurmesjärveen on nyt noin 8 km, on silti riski, että se ja muut lähialueen tuulivoimahankkeet aiheuttavat ainakin välillistä haittaa Natura-alueelle.

Yhteysviranomaisen lausunnosta:

"Arvioinnissa on huomioitava vaikutusalueen toiminnassa ja vireillä olevien tuulivoimahankkeiden sekä muiden maankäyttöön liittyvien hankkeiden mahdolliset yhteisvaikutukset. Luonnonvarakeskus huomauttaa, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esimerkiksi susi, karhu, metsäpeura) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita. Myös Pohjois-Pohjanmaan liitto tuo lausunnossaan esille, että maankäyttöön liittyvien yhteisvaikutukset korostuvat erityisesti metsäpeuraan kohdistuvissa vaikutuksissa. Yhteysviranomainen kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota yhteisvaikutusten arviointiin ja vaikutusalueen määrittelyyn."

"Hankealue sijoittuu metsäpeuran lisääntymisajan esiintymisalueelle, vaellusreiteille ja talvilaidunalueille. Luonnonvarakeskus on omassa lausunnossaan kehottanut, että selostusvaiheessa tulee metsäpeuran osalta kiinnittää huomiota erityisesti rakentamisvaiheen ajankohtaan ja ekologisten yhteyksien säilyttämiseen, minkä myös yhteysviranomainen kehottaa tekemään."

Huomautamme lisäksi, että mikäli rakentamisvaiheessa ilmenee että alueelle on tullut susireviiri tai muun luontodirektiivin IV a -liitteen tiukasti suojellun lajin lisääntymis- tai levähdyspaikka, tulee rakentaminen keskeyttää riittävän pitkäksi, viranomaisten määrittelemäksi ajaksi.

Kompensaatio

Kaikilla tämän kokoluokan teollisilla hankkeilla tulisi olla suunnitelma aiheuttamansa luontokadon kompensoinnista. Niin sanottu vihreä siirtymä ei itsessään ole kompensatiota, vaan aiheuttaa osaltaan luontokatoa muun alueen maankäytön sekä yhteisvaikutuksena muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Yhtiö voisi esimerkiksi ennallistaa vastaavan määrän samantyyppisiä elinympäristöjä.

9.5.2025

Mielipide 1

Olen tutustunut Korteperän YVA-selostukseen ja huomautan:

Kannan huolta tuulivoimapuistoalueen metsätiaisista ja terveysvaaroista.

Metsätiaiset ovat paikkalintuja, Erityisesti hömötiaiset ja töyhtötiaiset ovat nopeasti katoamassa metsistämme metsien pirstoutumisen ja avohakkuiden seurauksena.

Haapajärvellä on jo rakennettu tai ollaan suunnittelemassa uusia tuulivoimapuistoja lähi-alueille, joten tiaisilla ei ole enää riittävästi väistöpaikkoja ympärillään.

Kannan säilymisen puolesta täytyy varmistaa reviirien riittävyys varsinkin hömötiaisten (erittäin uhanalaisia) osalta. Hömötiaiset välttelevät avohakkuita ja tuulivoimapuistoja.

Terveysvaarat ovat erittäin uhanalaisia lintuja myös, joten alueen molemmille lintuyhdyksille on varattava tarvittavat elinympäristöt.

Vaihtoehtona VE 2 olisi lintujen osalta parempi, koska voimaloita olisi 7 vähemmän ja näin jäisi lintujen reviireille enempi tilaa.

Mielipide 2

Mielipiteitä Haapajärven Korteperän tuulivoimasta ja YVA-selonteosta. Viite POPELY/2119/2023. Hankkeen toteutuessa vaikutus alueen luontoon, eläimiin ja ihmisiin on todella negatiivinen jo olemassa olevien ja nyt suunniteltujen tuulivoimaloiden yhteisten vaikutusten ja voimaloiden valtaisan määrän vuoksi. Haapajärven kylien asukkaat on ympäröity täysin tuulivoimateollisuudella. Kylien maisemat ovat joka suuntaan vilkkuvia tuulivoimaloiden valoja päivisin ja punaisia pisteitä öisin. Maisemasta tulee täysin rauhaton. Suunnitelmissa olevat jättimäisen korkeat tuulivoimalat näkyvät joka suuntaan jo voimassa olevien voimaloiden lisäksi vielä kauemmas. Missään suunnassa esim. Parkkilassa ei ole "puhdasta" maisemaa saatikka puhdasta metsää liikkumiseen. Metsä-alueet tulee olemaan niin pirstaleina, ettei virkistysmielessä metsässä viihtyvänä ihmisenä mieli rauhoitu missään. Voimaloiden ääni kantautuu joka suuntaan ja joka paikkaan. Hiljaisuutta ei löydy hankkeiden toteututtua enää mistään. Hankealueen läpi kulkee maastopyöräreitti. Teollisuusalueellako te ajattelette ihmisen virkistäytyvän? Alueella on myös lähde, yksityisiä laavuja ja hyvät virkistysmetsät, mitkä kaikki menetetään hankkeen toteutuessa. Haapajärvellä on muutenkin ihan liian vähän virkistysalueita. Selostuksessanne ilmaisitte, ettei alueella ole esim. lepakoita. Hankealueen sisällä on kuitenkin tietävästi todettu mm. kanahaukan pesä Pykälön kuusikossa. Lisäksi ihan hankealueen vieressä on pesinyt lepakoita läheisen autiotalon, Pykälön, pihapiirissä. Alueen kaikki muutkin eläimet ja linnusto tulee kärsimään tästä lisäteollisuudesta. Suunnitelmissa olevien megaluokan voimaloiden vaikutuksista ei ole tietoa, joten kuka ottaa todellisen vastuun voimaloiden vaikutuksesta ihmiseen ja eläimiin? Yhteisvaikutus kaikkien lähialueella jo olevien ja suunnitelmissa olevien tulevien voimala-alueiden kanssa ei voi olla ihmiselle eikä luonnolle hyvä. Jokainen sen varmasti sisimmässään ymmärtää, kun katsoo hankesuunnitelmien karttoja? Lähialueilla on jo toiminnassa 76 tuulivoimalaa. Kaikkien hankkeiden toteutuessa alueella on yli 350 voimalaa. Miten luonto ja ihmiset kestää tämän? Lisäksi asutus on ihan liian lähellä (2km) voimaloita. Melun, liikkeen, maiseman ja terveysvaikutusten vuoksi tuulivoimaloita ei pitäisi rakentaa alle 20km vakituisesta asutuksesta. Haapajärven asutuksen läpi kulkee hankkeiden toteutuessa kymmenien kilometrien pituinen tuulivoimalamatto. Asumme käytännössä kaikki pian

9.5.2025

valtavalla tuuliteollisuusalueella. Voimaloiden rakentamisen vaativat valtavat tiestöt pirstaloittavat metsäalueet täysin. Kaikenlaisiksi hankealueella tai sen vieressä olevaa luonnonsuojelualuetta ei voi ympäröidä tuulivoimaloilla, koska suojelualueen jäädessä niiden sisälle luonto ja suojelun tarkoitusperä kärsii. Teollisuus ei mielestäni kuulu luonnonsuojelun piiriin. Toivon, että otatte ihmisten mielipiteet tosissanne. Kukaan ei turhasta valita. Toki tiedän, että mielipiteitämme tuskin otetaan huomioon tosissaan. Kaikki on silmänlunnetta ja hanke ajetaan läpi hinnalla millä hyvänsä, koska se on aloitettu. Näin kaikki hankkeet etenee ja toteutuu. Olisihan se valtava taloudellinen menetys, jos hanke kaatuisi, koska sen eteen on moni ihminen tehnyt valtavasti työtä. Silti toivon mahdotonta eli sitä, että ajatellaan alueen asukkaita ja hanketta ei toteutettaisi. Eli mielestäni paras ja ainoa vaihtoehto hankkeelle on VE0